

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1781

Vragen van het lid **Kröger** (GroenLinks) aan de Minister-President en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *strengere regels voor schepen die migranten redden op de Middellandse Zee* (ingezonden 1 maart 2023).

Mededeling van Minister-President **Rutte** (Algemene Zaken) (ontvangen 8 maart 2023).

Vraag 1

Kent u het bericht¹ dat van de Italiaanse autoriteiten een reddingsschip van Artsen zonder Grenzen gedurende twintig dagen niet mag uitvaren om mensen op de Middellandse Zee te redden en dat de Italiaanse autoriteiten een boete van 10.000 euro aan Artsen zonder Grenzen hebben opgelegd voor het achterhouden van informatie over een reddingsactie waarbij 48 migranten zijn gered? Zo ja, wat vindt u van deze maatregel?

Vraag 2

Klopt het dat de Italiaanse president op 2 januari jongstleden een gedragscode voor migrantenreddingsschepen heeft vastgesteld, waarin onder meer wordt voorgeschreven dat reddingsschepen direct na een reddingsactie toegang moeten vragen tot een haven en daar onmiddellijk naartoe moeten varen, op straffe van boetes die kunnen oplopen tot 50.000? Zo ja, wat is de precieze status van deze gedragscode en hoe verhoudt deze code zich tot Europese en internationale verdragsrechtelijke bepalingen? Bent u het met de stelling eens dat deze gedragscode in ieder geval op gespannen voet staat met de *United Nations Convention on the Law of the Sea*, de *International Convention for the Safety of Life at Sea*, de *Commission Guidance of the Facilitators Directive* van de Europese Commissie en het *Protocol against the smuggling of migrants by land, sea and air, supplementing the United Nations convention against transnational organized crime*, waarin het onmiddellijk hulpverleners aan mensen in nood op zee verplicht is gesteld en een uitzondering wordt gemaakt op gecriminaliseerde mensensmokkel voor humanitaire hulpverlening? Zo nee, waarom niet?

¹ NRC, 24 februari 2023, Italië legt ngo-reddingsschip aan de ketting na invoering strengere regels voor oppikken migranten (<https://www.nrc.nl/nieuws/2023/02/24/italie-legt-ngo-reddingsschip-aan-de-ketting-na-invoering-strengere-regels-voor-oppikken-migranten-a4157986>).

Vraag 3

Bent u het eens met de stelling dat deze gedragscode levensreddende acties op de Middellandse Zee ernstig belemmert?

Vraag 4

Houden deze Italiaanse maatregelen verband met de door u aangekondigde gesprekken over maatregelen rond de bewaking van de EU-zeegrenzen en het kunnen differentiëren naar «fatsoenlijke» non-gouvernementele organisaties (ngo's) en ngo's «die niet deugen» bij reddingsoperaties?² Wat is uw concrete inzet bij dit soort gesprekken?

Vraag 5

Bent u het eens met de stelling dat ngo's zoals Artsen zonder Grenzen hier worden gestraft voor het redden van mensen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid om overleg te zoeken met uw Italiaanse ambtgenoot om humanitaire reddingsoperaties niet te hinderen of te blokkeren? Zo nee, waarom niet? Bent u bereid om in het individuele geval van het Artsen zonder Grenzen reddingsschip *Geo Barents* de Italiaanse autoriteiten te verzoeken om de opgelegde *administrative detention* onmiddellijk te schorsen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 6

Wat vindt u ervan dat Nederland, in tegenstelling tot andere EU-lidstaten, de uitzonderingsclausule voor humanitaire hulpverlening niet heeft geïmplementeerd? Bent u bereid om de door de Europese Commissie in de *Commission Guidance* voorgestelde uitzonderingsclausule voor humanitaire hulpverlening op te nemen in de Nederlandse strafwetgeving voor mensensmokkel? Zo nee, waarom niet? Bent u bereid om in EU-verband het belang van humanitaire hulpverlening en de onmisbare rol daarbij van ngo's zoals Artsen zonder Grenzen op zee te benadrukken en belemmeringen daarbij te helpen wegnemen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 7

Kunt u deze vragen beantwoorden voorafgaand aan het commissiedebat over de komende JBZ-Raad?

Mededeling

Op 1 maart 2023 zijn door het lid Kröger Kamervragen gesteld over strengere regels voor schepen die migranten redden op de Middellandse Zee (kenmerk: 2023Z03618).

Gelet op de inhoud van de vragen heb ik de beantwoording van deze vragen overgedragen aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

² NOS Vraaggesprek met de Minister president, vrijdag 10 februari 2023
(http://www.npostart.nl/nos-gesprek-minister-president/10-02-2023/POW_05507911).